

نشریه دانشجویی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی
انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشگاه
علامه طباطبائی (ره) / شماره هفدهم / اسفند ۱۴۰۰

مصاحبه اختصاصی نشریه عیار با دکتر مهدی طغیانی (نماینده مجلس شورای اسلامی)

مالیات بر عایدی سرمایه در یک قدمی صحن علنی

- مناطق آزاد مرز خوشبختی یا فساد؟
- نفس‌های آخر انحصار طلبی در بازار خودرو
- مذاکره با شرق، پله‌های رشد اقتصادی (قسمت اول: روسیه)

مجله اقتصاد

- ۳ مالیات بر عایدی سرمایه؛ در یک قدمی صحن علنی (مصاحبه با دکتر مهدی طغیانی)
- ۵ مناطق آزاد؛ مرز خوشبختی یا فساد؟
- ۷ تکمیل پازل اقتصاد
- ۹ نفس‌های آخر انحصارطلبی در بازار خودرو
- ۱۱ مذاکره با شرق، پله‌های رشد اقتصادی (قسمت اول: روسیه)
- ۱۳ قیمت ارز در دوره‌ای پر ماجرا
- ۱۵ علل بروز تورم و شیوه‌های مهار آن
- ۱۷ کالای قاچاق لوکس را خرد کنید

اسفند ماه ۱۴۰۰ | سال چهارم

صاحب امتیاز: انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشکده‌ی اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی (ره)

مدیر مسئول: جعفر صارمی

سردبیر: هانیه سلحشور

ویراستاران: نرگس محمدی‌دوست،

سیدحسین هژبری

هیئت تحریریه: محمدمتین بانیان، مهدی پورمیری، آرش پلگردی، مطهره شاکری، بهارسادات شیخ‌الاسلامی، محمد علی نژاد،

ریحانه مرادی، سیدحسین هژبری

صفحه‌آرا: بهارسادات شیخ‌الاسلامی

ما را در پیام‌رسان‌های اینستاگرام و بله دنبال کنید

@mostaghelatu

مالیات بر عایدی سرمایه؛

در یک قدمی صحن علنی

مصاحبه با دکتر مهدی طغیانی

(نماینده‌ی مجلس)

سید حسین هژبری

دبیر سیاسی انجمن مستقل در دانشکده

چندی است که تقاضای ۴ بازار مسکن، خودرو، ارز و طلا عمدتاً تقاضای سوداگران دارد و همین باعث شده که خللی فراتر از میانگین نرخ تورم در قدرت خرید مصرف کنندگان ایجاد کند. لذا به منظور برطرف ساختن این مسئله، مجلس شورای اسلامی از پایه مالیاتی جدیدی تحت عنوان مالیات بر عایدی سرمایه رونمایی کرد. این طرح که ماهیت تنظیم‌گری دارد، سال‌هاست که در بسیاری از کشورها اجرا می‌شود. کلیات این طرح پیشنهادی مجلس، در اردیبهشت سال ۱۴۰۰ به تصویب رسید و برای تدارک دیدن بستر اجرایی آن و همین‌طور اصلاحات احتمالی بر جزئیات این طرح به کمیسیون ارجاع داده شده. به همین سبب و برای آگاهی از کم و کیف وضعیت کنونی آن مصاحبه‌ای را با جناب دکتر مهدی طغیانی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس ترتیب دادیم که شرح آن به قرار زیر است:

وضعیت فعلی مالیات بر عایدی سرمایه در مجلس را توضیح می‌دهید؟

کشور ما باید به سمت اقتصادی مقاوم پیش برود. این اقتصاد مقاوم نباید وابسته به فروش نفت خام باشد؛ لذا برای درآمدهای جاری کشور، نیاز به درآمدی پایدار از جنس مالیات داریم. اینجا سوال پیش می‌آید که مالیات بر عایدی سرمایه اساساً مالیاتی تنظیمی و هدایت‌گر است و جنبه‌ی درآمدی ندارد، پس چطور

می‌تواند در راستای هدف مذکور قدم بردارد؟ پاسخ این است که مالیات بر عایدی سرمایه به اجرای سایر اقسام مالیات کمک می‌کند و از این طریق به درآمد مالیاتی را محقق می‌سازد.

شروع مجلس یازدهم، با هدف کارکردن روی ۳ بحث مالیاتی همراه بود:

۱. مالیات بر عایدی سرمایه ۲. مالیات بر مجموع درآمد ساماندهی معافیت‌ها

پیش‌نیاز و بستر اجرایی این موج از اصلاحات مالیاتی در سامانه‌ی مؤدیان و پایانه‌های فروشگاهی نهفته است که قانون آن در مجلس دهم کلید خورد و ارتقا کیفیت آن در مجلس فعلی انجام شده است. البته تاکنون این قانون اجرایی نشده است. مالیات بر عایدی سرمایه هدفش منصرف کردن سرمایه‌گذاران از ورود به بازارهای غیرمولدی است که عمدتاً به طور مستقیم یا غیرمستقیم، نیاز مصرفی مردم را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ به طوری که وقتی میانگین تورم کشور ۴۰ درصد است، مثلاً تورم مسکن ۸۰ درصد است. دلیلش هم وجود تقاضای بیش از اندازه‌ی سوداگری نسبت به تقاضای مصرفی در این حوزه است. تجربه جهانی نشان می‌دهد که اعمال این نوع مالیات، تأثیر خوبی بر کنترل تورم داشته است.

کلیات این طرح در اردیبهشت‌ماه امسال در مجلس شورای اسلامی تصویب شد و بررسی جزئیات برای تصویب، به شور دوم کشیده شد. این طرح به کمیسیون اقتصادی رفت و مدتی در دست بررسی بود. نگرانی عمده این بود که آیا اجراسازی آن، که نیازمند یک پایگاه اطلاعاتی است، امکان‌پذیر است یا خیر؟ به همین جهت یک بستر اجرایی و بانک اطلاعاتی به عنوان تکمیل‌کننده قانون سامانه‌ی مؤدیان و پایانه‌های فروشگاهی پیش‌بینی شد. در حال حاضر عمده بحث این مالیات در کمیسیون انجام شده و آماده ورود به صحن است.

علت دیرکرد ورود طرح مالیات بر عایدی سرمایه به صحن مجلس چیست؟

حدود ۱ ماه دیرتر از زمان معمول به جمع‌بندی رسیدیم که دلیل اصلی آن نحوه اجرای این مالیات در مناطق آزاد بود. این مسئله بین مجلسی‌ها موضوعیتی برای تعیین تکلیف ندارد و مربوط به دولت است؛ به همین دلیل وزیر اقتصاد پیش‌نویسی از مواد مرتبط با مناطق آزاد به کمیسیون ارسال کردند که مورد ملاحظه قرار گرفت. این پیش‌نویس مبنی بر این بود که بر اساس ماده ۱۳ قانون مناطق آزاد، افرادی که در این مناطق سرمایه‌گذاری کنند، از پرداخت مالیات معاف هستند؛ اما

از هرگونه مالیات؟ خیر.

اگر منطقه یا بازار خاصی مستثنی از مالیات بر عایدی سرمایه باشد، سوداگران به سمت این فرصت هجوم می‌برند؛ لذا در این طرح، مناطق آزاد و سرزمین اصلی در طلا و ارز شرایط یکسانی دارند و فقط فعالین تجاری و اقتصادی دارای مجوز رسمی، آن هم پیرو قواعد خاصی، معاف از این نوع مالیات هستند.

در کشورهایی که مجری مالیات بر عایدی سرمایه هستند، مالیات بر سود سهام نیز اخذ می‌شود.

دلیل اینکه بورس از مالیات بر عایدی سرمایه معاف شده است چیست؟

در مالیات بر عایدی سرمایه ممکن است پول به سمت هر بازار دیگری مثل موبایل، لب‌تاپ و... هدایت بشود، ولی سوداگری در این بازارها مقبولیت کافی ندارد. بورس با وجود داشتن مقبولیت کافی، به علت یک سری ویژگی‌هایی که دارد، از مالیات بر عایدی سرمایه معاف است. یکی از دلایلش این است که بازار در این چند سال با کوچک‌ترین نسیمی فرو می‌ریزد. در این شرایط قطعاً امکان اضافه کردن بورس به مالیات بر عایدی سرمایه وجود نداشت؛ اما اگر روزی بازار به حالت مناسبی رسید، ممکن است که جزو موارد مشمول مالیات بر عایدی سرمایه اضافه گردد.

از سوی دیگر بورس به علت داده‌های اطلاعاتی که دارد کاملاً شفاف است و متعاقباً مالیات‌هایی که بر نقل و انتقالات خرید و فروش سهام‌ها گرفته می‌شود هم شفاف است. ما امکان این را داریم که بتوانیم مالیات بر نقل و انتقالات را تغییر بدهیم تا سوداگری کاهش یابد، اما این امکان در بازارهای دیگر وجود ندارد.

اگر در بازار ثانویه گردش مالی به خوبی اتفاق بیفتد، برای تأمین مالی شرکت‌ها در بازار اولیه نیز به مشکل کمتری بر می‌خوریم. تعدادی از شرکت‌ها زمانی که بورس روند صعودی داشت، به قصد جذب سرمایه و توسعه شرکت خود وارد بازار می‌شدند. این جذب سرمایه زمانی که بازار ثانویه بهتر عمل می‌کند، بیشتر رخ می‌دهد.

بسیاری از مردم برای محافظت از سرمایه‌ی خود از تورم بالا، به سمت سوداگری می‌روند. ما با گرفتن مالیات بر عایدی سرمایه، مردم را برای محافظت از سرمایه خود دچار مشکل نمی‌کنیم؟

یکی از عواملی که باعث می‌شود نیازهای اساسی مردم دچار افزایش قیمت بالاتر از تورم شود، همین سوداگری‌ها است. پس اگر می‌خواهیم نیازهای اساسی مردم را از تورم حفظ کنیم، باید از دلایلی جلوگیری کنیم. مالیات بر عایدی راهکاری است که بتوانیم

جلوی چشم‌های غیر طبیعی در کالاهای مشمول مالیات را بگیریم. نباید زمانی که تورم ۴۰ درصد است، نرخ خانه و ماشین ۸۰ درصد افزایش پیدا کند؛ در دنیا ورود به این حوزه‌های سوداگری مطلقاً ممنوع است. بعضاً مالیات بر عایدی سرمایه را با نرخ بالایی وضع می‌کنند تا این سوداگری‌ها رخ ندهند. آن فردی که راهی برای سرمایه‌گذاری مولد ندارد، راهکارش برای حفظ ارزش پول، سپرده‌گذاری در بانک است.

علاوه بر این، در مورد مهار تورم، آمار بعضی از کشورها نشان می‌دهد زمانی که مالیات بر عایدی سرمایه را اجرا کردند، راحت‌تر توانستند سیاست‌های مهار تورمی را هم پیدا کنند. این نشان‌دهنده‌ی اثر ضد تورمی مالیات بر عایدی سرمایه است.

چگونه می‌توانیم سرمایه‌ها را بعد از اجراسازی مالیات بر عایدی سرمایه به سمت تولید هدایت و از فرار سرمایه جلوگیری کنیم؟

برای سرمایه‌گذاری مولد، یکی از راهکارها، تسهیل اخذ مجوز است و در همین راستا «قانون تسهیل صدور مجوز برای برخی کسب‌وکارها» در مجلس پیگیری شد. در این قانون اشاره شده که هر فرد یا گروهی برای راه‌اندازی یک کسب‌وکار، صرفاً باید آن را ثبت کند و حتی نیاز به تأیید هم ندارد.

از سوی دیگر زمانی که شما جلوی فضای دلالتی را بگیرید امکان اینکه سرمایه به سمت تولید روی آورد راحت‌تر است. برای مثال، ما ۶ هزار شرکت دانش‌بنیان با ایده‌ها و بازارهای خوب داریم که نیاز به تأمین مالی دارند. تا زمانی که ملک ۸۰ درصد در یک سال عایدی داشته باشد، چرا مردم باید از در بخش دانش‌بنیان سرمایه‌گذاری کنند؟

وضعیت قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه‌ی مؤدیان به چه شکل است؟

دکتر داوود منظور (رئیس سازمان امور مالیاتی) به ما قول داده‌اند که اجراسازی قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه‌ی مؤدیان تا پایان شهریور ماه سال آینده صورت گیرد. ما زمانی که این قانون را شروع به پیگیری کردیم، حدود ۶/۵ میلیون پایانه‌ی فروشگاهی داشتیم که به پرونده‌ی مالیاتی وصل نبود؛ اما حالا به حدود ۲/۵ میلیون رسیده است. آن‌ها هم باید به زودی به پرونده‌ی مالیاتی وصل شوند تا این فرآیند سریع‌تر تکمیل شود.

مناطق آزاد بخش‌هایی از جغرافیای کشور هستند که بنا به صلاح‌دید دولت و در راستای ایجاد اشتغال، سرمایه‌گذاری، صادرات و حضور در بازارهای جهانی و منطقه‌ای ایجاد می‌شوند. این مناطق غالباً در داخل یا مجاورت یک بندر واقع گردیده و در آن تجارت آزاد با سایر مناطق جهان مجاز شناخته شده است. واردات کالا به مناطق آزاد خارج از مقررات صادرات و واردات و امور گمرکی جمهوری اسلامی بوده و از مقررات صادرات و واردات کشور مستثنی است. این باعث فرصت قابل ملاحظه‌ای برای سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های اقتصادی برای اتباع داخلی و خارجی محسوب می‌شود. در همین راستا دولت برای این مناطق امتیازات و تسهیلاتی قائل شده است. از جمله‌ی آنها می‌توان به معافیت‌های مالیاتی اشاره نمود.

چگونگی معافیت مالیاتی مناطق آزاد

بحث معافیت مالیاتی مناطق آزاد به ماده‌ی ۱۳ قانون چگونگی اداره‌ی مناطق آزاد برمی‌گردد. این ماده‌ی قانونی می‌گوید: اشخاص حقیقی و حقوقی که در منطقه به انواع فعالیت‌های اقتصادی اشتغال دارند، نسبت به هر نوع فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد از تاریخ بهره‌برداری

مندرج در مجوز به مدت بیست سال از پرداخت مالیات بر درآمد و دارایی موضوع قانون مالیات‌های مستقیم معاف خواهند بود و پس از انقضاء بیست سال تابع مقررات مالیاتی هستند که با پیشنهاد هیئت وزیران به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید. تصویب قانون چگونگی اداره‌ی مناطق آزاد به سال‌ها قبل و دهه ۷۰ برمی‌گردد. پس از پایان جنگ جهانی دوم بسیاری از کشورها از نظر اقتصادی وضعیت مناسبی نداشتند و به اصطلاح در وضعیت بحرانی به سر می‌بردند. برای خروج از بحران‌های اقتصادی نیاز به استفاده از راهبردهایی خاص وجود داشت و یکی از بهترین راه‌کارهای استراتژیک در این زمینه، توسعه‌ی صادرات بود. از همین رو، سازمان‌هایی مانند توسعه صنعتی ملل متحد به کشورها پیشنهادهایی مبنی بر توسعه‌ی صادرات ارائه کردند که در دل آنها ایجاد و راه‌اندازی منطقه آزاد هم وجود داشت. وجود چنین مناطقی در هر کشور می‌تواند باعث جذب شرکت‌های خارجی برای سرمایه‌گذاری در آن مکان‌ها شود. راه‌اندازی و توسعه‌ی مناطق آزاد تجاری در جهان و بنادر مختلف آن باعث شد تا بعد از جنگ جهانی، اوضاع

کشورها تا حد زیادی از نظر اقتصادی بهبود پیدا کند. حذف معافیت‌های مالیاتی مناطق آزاد فرصت یا تهدید؟

در حال حاضر جمهوری اسلامی دارای ۸ منطقه آزاد تجاری و صنعتی؛ کیش، قشم، چابهار، ماکو، ارس، اروند، سلفچگان و بندرانزلی است. همانطور که مشخص است هدف اصلی ایجاد مناطق آزاد، سرعت بخشیدن به پیشرفت و تسهیل در توسعه‌ی کشور با فراهم ساختن شرایط مناسب برای افزایش تولید و صدور کالاهای صنعتی جهت دستیابی به بازارهای جهانی بوده است. به عبارتی با ایجاد مناطق آزاد، تلاش بر این بوده تا گامی در جهت افزایش سرمایه‌گذاری‌ها، ایجاد مشوق و مزیت‌های اقتصادی در این مناطق برداشته شود تا بلکه بتوان فعالیت‌های اقتصادی را از این طریق به سمت بین‌المللی شدن و توسعه‌ی بیشتر پیش برد. چندی پیش طرحی با محوریت ابطال معافیت‌های مالیاتی این مناطق در کمیسیون تلفیق و بودجه‌ی ۱۴۰۰ مطرح شد که به تصویب مجلس رسید. براساس این مصوبه، مناطق آزاد تجاری-صنعتی مشمول پرداخت مالیات ارزش افزوده شدند.

این موضوع باعث نگرانی شرکت‌ها و فعالان اقتصادی در مناطق آزاد شده و این تصمیمی است که می‌تواند باعث کاهش سرمایه‌گذاری و خروج سرمایه‌گذاران شود. همچنین می‌تواند باعث خروج ارز، کاهش تولید ناخالص داخلی و افزایش بیکاری شود، اما از سوی دیگر عده‌ای از

منطقه آزاد

کارشناسان معتقدند ادامه‌ی این معافیت‌ها باعث تداوم رانت و فساد است و این مناطق فاصله‌ی بسیاری با اهداف تأسیس خود دارند.

به عقیده‌ی کارشناسان، حدود ۹۰ درصد از قاچاق سالانه‌ی کشور یعنی ۱۱,۵ میلیارد دلار، از مبادی مناطق ویژه‌ی اقتصادی صورت می‌گیرد. در هر حال حتی اگر ۱۵ درصد از این ۱۱,۵ میلیارد دلار به عنوان مالیات اخذ می‌شد، رقم مالیات مستقیم که از این مناطق می‌توانست بدست آید ۱,۶ میلیارد دلار، معادل ۱۳ هزار میلیارد تومان و مالیات غیر مستقیم بین ۲۰ تا ۳۰ هزار میلیارد تومان بود.

این حجم از فرار مالیاتی مناطق آزاد تجاری در حالی رخ می‌دهد که دولت‌ها پیش از انقلاب تا به حال هر ساله با کسری بودجه روبرو بوده یا بودجه را از خام‌فروشی نفت تأمین کرده‌اند. جلوگیری از این حجم از فرار مالیاتی و فساد بدون شک می‌تواند بخشی از کسری بودجه دولت را جبران کند. بر این اساس، کارشناسان اقتصادی، نسبت به حرکت مناطق آزاد در ریل مصرف‌گرایی و واردات کالاهای خارجی هشدار می‌دهند و نسبت به ضرورت بازنگری در مشوق‌های مقرراتی این مناطق برای توفیق در تولید صادرات محور سخن به میان می‌آورند.

تکمیل پازل اقتصاد

ریحانه مرادی

عضو فعال انجمن مستقل در دانشکده

حرفه‌ای مورد تأیید هیئت مقررات‌زدایی را رعایت کنند.

افراد متقاضی بعد از بارگذاری همه مدارک در سامانه، به طور خودکار پس از ۳ روز شناسه یکتا دریافت می‌کنند و این خود گامی مهم در راستای تسهیل اخذ مجوز است. پس از آن، باید مراتب را به اطلاع نهادهای نظارتی، اتاق‌های بازرگانی و... برسانند. به گفته کارشناسان این طرح امضاهای طلایی را کاهش داده و از انحصار طلبی‌ها جلوگیری می‌کند.

البته شورای نگهبان به این طرح ایراداتی گرفت که در ادامه به آنها اشاره می‌کنیم. با توجه به این ایرادات، مصوبه جهت اصلاح به مجلس بازگردانده شد.

خلأهای طرح تسهیل، زیر ذره‌بین

(۱) در تبصره ۲، ماده ۱ اشاره شده است که تبدیل مجوز «تأیید محور» به «ثبت محور» با تشخیص هیئت مقررات‌زدایی و بهبود محیط کسب‌وکار انجام شود. این مسئله از منظر شورای نگهبان، مغایر بند ۱۰ اصل سوم و اصل ۶۰ قانون اساسی شناخته شد.

(۲) همچنین نمایندگان در این مصوبه، وزارت دادگستری را مکلف به برگزاری آزمون کرده بودند. لازم به توضیح است که وظایف وزارت دادگستری در اصل ۱۶۰ قانون اساسی مشخص

است و با قانون عادی نمی‌شود چیزی را به آن اضافه کرد؛ بنابراین اعضای شورای نگهبان آن را مغایر با اصل ۱۶۰ قانون اساسی شناختند.

(۳) تبصره ۱ ماده ۵ مربوط به برگزاری آزمون برای اخذ پروانه وکالت دادگستری بود. این تبصره سابقه قضاوت و نمایندگی مجلس را جایگزین آزمون وکالت کرده بود؛ لذا از نظر شورای نگهبان نسبت به کسانی که صلاحیت آن‌ها مسلم هست، مغایر بند ۹ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.

نظرات نمایندگان مخالفان این طرح

ناگفته نماند که عده‌ای از نمایندگان هم مخالف این طرح بودند. در این بخش به نظرات برخی از آنان اشاره می‌کنیم:

الف) وقتی از شاخص‌های سهولت کسب‌وکار صحبت می‌کنیم، یعنی سهولت در بحث مجوزها، دسترسی به خدمات، ثبت مالکیت، مالیات‌ها و... تمام این موارد یعنی ضعف در اراده اجرایی کشور، نه ضعف در قانون و قانون‌گذاری. امروز قوانین و نهادهای متعدد مرتبط با بهبود کسب‌وکار، مانع اصلی تولید و اشتغال است. این طرح بازار خدمات حقوقی و قضایی را مورد هدف قرار

می‌دهد. همین اشتباه در برنامه‌ریزی وزارت علوم و تحقیقات و توسعه بی‌حد دانشکده‌های حقوق در سراسر کشور، موجب شده که سالانه ۸۰ هزار نفر وارد رشته حقوق شوند و با توجه به کمبود اساتید و نظارت‌های آموزشی، ممکن است حتی با مقدمات علم حقوق هم آشنا نباشند. ب) این طرح در کمیسیون بررسی شده که حتی یک نفر از اعضای کمیسیون قضایی و حقوقی در آن حضور نداشتند؛ لذا نیاز به بررسی کارشناسی دقیق‌تری دارد. علاوه بر آن، این طرح مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی بوده و برای دولت بار مالی به دنبال دارد. همچنین به جای اشتغال‌زایی، منجر به تعدیل بخش اعظمی از کارکنان دفاتر و سردفتران می‌شود.

با این وجود نمایندگان مجلس در ۸ تیرماه امسال، با ۲۰۳ رأی موافق، ۲۷ رأی مخالف و ۱۱ رأی ممتنع از مجموع ۲۰۳ رأی، کلیات این طرح را به تصویب رساندند.

نفس‌های آخر انحصار طلبی در بازار خودرو

مهدی پورمیری

عضو فعال انجمن مستقل در دانشکده

چرخه‌ی باطل افزایش قیمت

مادامی که خودروسازان تولید خود را افزایش ندهند و با برنامه‌ریزی درست به دنبال کاهش قیمت تمام‌شده محصولات خود نباشند، بازار خودرو ساماندهی نمی‌شود. خودروسازان هم هر چند ماه یکبار با اکتفا به اینکه نرخ تورم رشد داشته، موافقت مسئولان را برای افزایش قیمت خودرو جلب می‌کنند و این چرخه‌ی باطل همچنان ادامه خواهد داشت و خودروسازان در بازار انحصاری کشور، محصولات خود را گران می‌کنند. در خصوص حل مشکل گرانی قیمت خودرو، دو نظر کلی وجود دارد:

۱) آزادسازی واردات خودرو (۲) آزادسازی پلاک‌گذاری خودرو (در داخل)

یکی از مهم‌ترین معضلاتی که امروزه گریبان‌گیر مردم شده، گرانی خودرو است. متأسفانه در کشور شاهد انحصاری شدن بازار خودرو هستیم که این انحصار تا به امروز گرانی و بی‌کیفیتی خودروها را به دنبال داشته است. چند هفته بعد از مخالفت دولت با افزایش رسمی قیمت خودرو، شرکت‌های سایپا و ایران‌خودرو اعلام کردند برای افزایش ۱۸ درصدی قیمت محصولات خود را دریافت کردند. طبق اعلام این شرکت‌ها، مثلاً پژو ۲۰۶ تیپ ۲ از ۱۱۰ میلیون به ۱۳۰ میلیون تومان رسیده، اما باز هم بیش از ۱۰۰ میلیون تومان با قیمت بازار آزاد متفاوت است.

وزیر صمت هدف افزایش قیمت را کاهش اختلاف قیمت خودرو، در کارخانه و بازار آزاد می‌داند، همچنین یکی دیگر از دلایل افزایش خودرو درآمد بیشتر برای کارخانه‌ها و به تبع آن تولید بیشتر بیان شده.

راه حل متکی بر تولید داخل

سلاح دیگری که می‌توان برای مبارزه با گرانی خودرو در دست گرفت، آزادسازی رقابت درونی با آزادسازی پلاک‌گذاری خودرو است. چندین سال پیش و قبل از تحریم‌ها، بسیاری از شرکت‌هایی که قابلیت تولید خودرو را داشتند، به دلیل انحصاری بودن بازار خودرو از صحنه‌ی رقابت حذف شدند و مجبور شدند به مونتاژ خودرو به‌جای تولید آن روی بیاورند.

این راه یکی از اصولی‌ترین راه‌حل‌ها است که بر پایه‌ی اتکا به تولیدات و ظرفیت‌های داخلی است. کما اینکه امروزه در کشور هم از لحاظ فنی و هم از لحاظ علمی قابلیت ساخت خودرو با کیفیت وجود دارد. با آزادسازی پلاک‌گذاری خودروها، هر شرکتی که خودرویی تولید کرد و آن خودرو استانداردهای کیفی لازم را داشت، می‌تواند محصولات خود را به بازار عرضه کند. این امر باعث تسهیل جریان خودروسازی و کاهش قیمت‌ها می‌شود. همچنین سبب می‌گردد انحصار تولید خودرو از چنگ دو شرکت خودروسازی خارج شود. از دیگر فواید این امر می‌توان به ایجاد فضا و جو رقابتی در صنعت خودرو اشاره کرد که در نهایت به نفع مصرف‌کننده تمام می‌شود.

آزادسازی واردات خودرو

سیاست آزادسازی واردات بدان معنا است که هر گونه مانع در جهت وارد کردن خودرو را از میان بر داریم. این امر صرفاً منجر به تقاضای ارز و رانت برای واردکنندگان خاص می‌شود، زیرا واردات باید تحت یک استراتژی و با هدف انتقال تکنولوژی لازم باشد، نه بر مبنای صادرات خودروی مازاد و قطعه. با وجود تحریم‌ها، درست است که این شیوه‌ی واردات انحصار خودروسازان داخلی را می‌شکند، ولی با توجه به ضعف تکنولوژی تولیدکنندگان داخلی، سبب تعطیلی کارخانه‌ها و گسترش بیکاری کارگران این صنعت می‌گردد.

قسمت اول: روسیه

شرق را محور اصلی سیاست‌های خارجه برشمردند؛ البته این نکته حائز اهمیت است که ارتباط تجاری و توافق با هر کشوری باید به دور از وابستگی باشد و تبدیل به مانعی بر سر راه تولید و اتکا به خود نشود.

چرایی مذاکره با روسیه

در ابتدا باید این نکته را یادآور شد که مذاکره و توافق، محدود به روسیه نخواهد بود و هر کشوری که توافق با آن برای ما نافع باشد، ما را پای میز مذاکره خواهد کشاند. روبات ایران و روسیه در طول تاریخ شاهد پستی بلندی‌های بسیاری بوده، اما امروزه منافع مشترک در روابط دو جانبه و منطقه‌ای، باعث حرکت دو کشور به سمت همکاری راهبردی شده است.

برای کشور ما در تبادل با روسیه ظرفیت‌های بزرگی در عرصه‌هایی همچون علمی، پزشکی، فناوری و مخصوصاً اقتصادی وجود دارد که سبب شده است کارشناسان، این ارتباط دیپلماسی را مهارکننده‌ی تحریم‌های آمریکا بدانند.

دستاوردهای اقتصادی مذاکره

بر اساس گزارش‌ها در مذاکرات اخیر رئیس‌جمهور، تیم اقتصادی دولت و وزرات خارجه با روسیه، بخش

چند وقتی است خبر مذاکرات ایران با کشورهای هم‌چون چین و روسیه تیت‌ر خبرگزاری‌ها شده و حواشی زیادی به همراه داشته است؛ البته در سال ۱۳۹۵ و زمان امضای توافق برجام، علی‌رغم کارشکنی‌های طرف مقابل، خبری از صدای رسانه‌های غربی و به ظاهر دوست داران ایران نبود!

در این گزارش سعی شده است به بررسی تأثیرات اقتصادی مذاکرات با روسیه، از جمله تولید و صادرات، پرداخته شود.

تجارت و انتفاع دوطرفه

در اقتصاد، لزوم تبادل و تجارت با کشورهای دیگر و ارتباط مستقیم آن بر رشد اقتصادی، افزایش بودجه‌ی کشور و ثبات اقتصادی بر همگان مبرهن است و کشوری را نمی‌توان یافت که بدون ارتباط با کشورهای دیگر بتواند به اقتصاد مطلوب خود دست پیدا کند. در شرایطی که ایران مورد تهاجم تحریم‌های همه‌جانبه در حوزه‌های مختلف از جمله تبادل و تجارت با کشورهای دیگر است، ارتباط با قدرتهای اقتصادی شرقی - به خصوص روسیه - و انتفاع دوطرفه، قطعاً به سود کشور و شرایط اقتصادی امروزه خواهد بود.

همچنین رهبر انقلاب نیز در سال‌های اخیر نگاه به

گرفت؛ بهترین، امن‌ترین و ارزان‌ترین مسیر ارتباط ایران و روسیه مسیر دریایی است و نیازی به عبور از هیچ کشور ثالثی ندارد.

یکی دیگر از توافقات به میان آمده در مذاکرات، کشت فرازمینی است؛ به صورتی که دو کشور برخی از کشت‌ها را با توجه به ظرفیت طرف مقابل، در آن کشور انجام دهند.

پیام این مذاکره

با توجه به دستاوردهای ذکر شده می‌توان بیان کرد در صورت عملی شدن مفاد توافقنامه‌ی ۲۰ ساله، اقتصاد ایران رشد را تجربه خواهد کرد و این پیام را به آمریکا و اروپا منتقل می‌کند که با وجود تحریم‌ها محتاج آنها نیست و در جهت منافع ملی با قدرتهای منطقه و آسیا وارد تبادل تجاری و اقتصادی خواهد شد.

البته دولت‌مردان همانطور که بیان کردند، باید با برطرف کردن پیش‌نیازهای لازم، توافقات در این مذاکره را در عمل نشان دهند تا منافع اقتصادی حاصل از آن به مردم برسد.

عمده‌ی صحبت‌ها حول موضوعات اقتصادی انجام گرفته است که به صورت مختصر به برخی از این توافقات اشاره خواهیم کرد:

(۱) توافقات خوبی در حوزه میادین نفتی صورت گرفته است.

(۲) در حوزه‌ی پولی و بانکی، مذاکرات موفقی برای شکست انحصار دلار و حذف آن از مبادلات اقتصادی دو کشور انجام شده است.

(۳) در سال جاری، حجم تجارت ایران و روسیه حدود ۴ میلیارد دلار بوده که قرار است طبق توافقات به ۱۵ میلیارد دلار تصاعد پیدا کند و جهش صادرات به میزان تقریباً ۴ برابر به روسیه را عملی سازد!

(۴) ایران در حال حاضر در حوزه میوه و سبزیجات، صادرات خوبی به روسیه دارد و وارد کننده گندم از آن است؛ در این مذاکرات مقرر شد در برابر صادرات محصولات کشاورزی به روسیه، نیازمندی‌هایمان همچون گندم را از این کشور تأمین کنیم.

(۵) در حوزه حمل‌ونقل نیز مذاکرات مفصلی با مقامات روسی صورت گرفت؛ اتصال کریدور شمال به جنوب از موضوعات مهم این حوزه بود که ارتباط خلیج فارس به اروپا را از طریق ایران برقرار می‌سازد.

(۶) توافقاتی نیز در حوزه حمل‌ونقل دریایی صورت

قیمت ارز در دوره ای پر ماجرا

مطهره شاکری

عضو فعال انجمن مستقل در دانشکده

می خورد. با توجه به سطح قیمت کالاها و خدمات در جامعه، اگر کاهش قیمت ارز کنترل شده نباشد، می تواند آثار منفی داشته باشد.

معامله‌گران بنیادی تأکید دارند بدون در نظر گرفتن اخبار اساسی از برجام و اثرات آن، تغییر قیمت دلار و روند صعودی دوباره آن محتمل است. گروهی از معامله‌گران فنی باور دارند که تحت تأثیر عوامل سیاسی و جو روانی موجود در جامعه، نباید تصمیم به خرید یا فروش گرفت. حرکت تعادلی بازارها در مسیر منطقی و با توجه به متغیرهای اصلی کلان اقتصادی است و افزایش منابع ارزی در آینده می تواند سبب کاهشی شدن نرخ در بلندمدت شود.

اهمیت روند نزولی ارز

با این وجود، کارشناسان به این موضوع اشاره کرده‌اند که روند نزولی قیمت ارز، پایدار نیست و هر عاملی می تواند باعث صعود مجدد قیمت ارز شود. با اینکه هنوز برای نتیجه‌گیری زود است، اما توجه به اینکه تغییرات مثبت بوده و نرخ ارز در کنار روند صعودی، روند نزولی نیز داشته است، با داشتن یک برنامه بلندمدت در زمینه تولید و اشتغال، می توان جلوی نوسانات بیش از حد قیمت را گرفت و آن را کنترل کرد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای نیز در صحبت‌هایشان با فعالان اقتصادی، مسئولان را به لزوم تهیه و تصویب سند و نقشه راهبردی صنعتی کشور و رفع موانع تشویق کردند و گفتند: «دو کار اصلی بر عهده مسئولین است؛ یکی مسئله ایجاد یک نقشه راهبردی برای مجموع صنعت کشور و به خصوص بعضی از صنایع است، یکی هم مدیریت متمرکز و هدایت. البته نظر من را همه می دانند؛ من با دخالت دولت و دستگاه‌های دولتی در فعالیت‌های اقتصادی موافق نیستم، اما با هدایتشان، نظارتشان، کمکشان چرا؛ این باید حتماً انجام بگیرد؛ بنابراین نقشه راهبردی و مدیریت جامع یکی از کارهای لازم در این خصوص است.

احتمال رشد صادرات نفتی و پتروشیمی، افزایش قیمت نفت در جهان و بازگشت ارزهای بلوکه شده، نوید افزایش ذخایر ارزی و در پی آن کاهش نرخ را می دهند؛ مگر اینکه خبری مبنی بر لغو مذاکرات یا عدم حصول نتیجه از آن منتشر شود.

همچنین عده‌ای از تحلیلگران و کارشناسان ارزی بر این باورند که همانند کانال‌شکنی شاخص بازار ارز در روزهای گذشته، برای کاهش بیشتر قیمت

ارز، نیاز به انتشار خبری جریان‌ساز و موثق از وین، مقرر مذاکرات هسته‌ای ایران و قدرت‌های جهانی است.

قیمت دلار، تحت تأثیر سیاست

از سوی دیگر نیز با انتشار اخبار مثبت و مهم از طرفین مبنی بر قرار گرفتن مذاکرات در مرحله نهایی، احتمال انتشار اخبار جریان‌ساز و در نتیجه آن نوسان مجدد قیمت دلار و حرکت نزولی آن در آینده افزایش یافت. برخی دیگر از فعالان بازار آزاد ارز تهران اما با طرح مسئله‌ی کشش قیمتی بر این باورند که قیمت ارز در بازار برای سطوح قیمتی پایین‌تر کشش نداشته و در صورت ریزش مجدد نرخ ارز بر اثر انتشار اخبار سیاسی، تعادل ارزی بازار به هم

در روزهای اخیر، نوسانات زیادی در قیمت ارز وجود داشت. با آغاز هشتمین دوره مذاکرات جمهوری اسلامی ایران با گروه ۴+۱، اخبار مختلف پیرامون توافق یا شکست در وین، سبب خلق سناریوهایی درباره تغییرات قیمت ارز شده است. کارشناسان معتقدند انتشار اخبار مهم و تأثیرگذار از مذاکرات هسته‌ای ایران و گروه ۴+۱، روی نوسانات دلار و ریزش قیمت‌های شاخص بازار ارز در ماه‌های اخیر تأثیر زیادی داشته است.

سناریوهای تخصصی

برخی از کارشناسان و تحلیلگران بازار ارز با مشاهده روند مذکور از برخورد اسکناس آمریکایی با یک مانع در مسیر نزولی صحبت کردند. دو طرف مذاکرات برای نشان دادن حسن نیت خود بخشی از توافقات قبلی را

اجرا کردند. همین مسئله باعث شده که قیمت ارز در ایران دوباره دچار نوسان شده و روندی نزولی به خود بگیرد. پیش‌بینی می‌شود حرکت نزولی بیش از این نیز وجود خواهد داشت.

به تازگی قیمت ارز بعد از کاهش، دوباره روند صعودی به خود گرفت، اما جو کلی حکایت از این دارد که قیمت ارز دیگر قرار نیست تغییرات زیاد و چشمگیری داشته باشد. خوش‌بینی به تغییر روابط اقتصادی،

علل بروز تورم و شیوه‌های مهار آن

محمدمتین بانیان

عضو فعال انجمن مستقل در دانشکده

پدیده‌ی تورم، امروزه یکی از اصلی‌ترین و اساسی‌ترین معضلات دولت‌های جهان است. علی‌الخصوص که این پدیده در چند سال اخیر، توجه بسیاری از اندیشمندان و حتی عامه‌ی مردم را به علت تأثیر شگرف بر ساختار کشور جلب کرده است. تورم پدیده‌ی ایست که یک شب ایجاد نمی‌شود و اغلب پیش از بروز نشانه‌هایی از خود ساطع می‌کند.

تعریف تورم

تورم را می‌توان کاهش در قدرت خرید مردم به سبب افزایش نرخ عمومی قیمت‌ها تعریف کرد. در نتیجه، کاهش ارزش پول ملی یکی از دلایل عمده‌ی بروز تورم است. البته تورم را نباید صرفاً یک پدیده‌ی با ماهیت منفی دانست؛ برای مثال همه‌گیری کرونا در ۲ سال گذشته نه تنها باعث شد بعضی کسب‌وکارها متضرر شوند، بلکه برخی را در معرض ورشکستگی قرار داد؛ اما دولت‌ها و بانک مرکزی در چنین موقعی می‌توانند در راستای ایجاد رونق و انگیزه در بازار اقدام به چاپ پول کنند. این اقدام هرچند باعث افزایش تورم می‌شود، ولی می‌تواند هم بیکاری را کاهش دهد و هم محرکی برای افزایش تولید و بهره‌وری باشد.

علل ایجاد تورم

۳ عنصر در تورم، نقش اساسی را ایفا می‌کنند:

(الف) پایه‌ی پولی: پایه‌ی پولی که پول پر قدرت نیز نامیده می‌شود، مجموع سپرده‌های بانک‌ها و دولت نزد بانک مرکزی می‌باشد. پایه پولی تحت

و درآمدهای جاری دولت به مدت یک سال ذکر گردیده و هر ساله توسط سازمان برنامه و بودجه تدوین می‌شود که میبایست به تصویب مجلس برسد.

کسری بودجه اساس بروز تورم داخلی کشورهاست. برای مثال وقتی دولت با کسری بودجه مواجه می‌شود یا با توجه به برآوردها می‌داند که قادر به پرداخت هزینه‌های پیش‌رو نیست از بانک مرکزی استقراض می‌کند و بانک مرکزی نیز اقدام به چاپ پول می‌کند که این امر سبب افزایش پایه پولی و به دنبالش تورم است.

راهکارهای پیشنهادی برای مهار تورم

(۱) فروش اوراق مشارکت: با توجه به شرایط تورمی کشور، تحقق این امر با سود منصفانه‌ای که در مردم ایجاد انگیزه کند، ضرورت دارد.

(۲) هدایت نقدینگی به سمت صنایع مولد و آینده‌دار کشور: با شرایط سخت و پیچیده‌ی وامگیری در کشور، بهتر است که واحدهای تولیدی و تجاری تأمین کسری منابع خود را از مردم انجام دهند. تحقق این امر سبب کاهش نقدینگی و خشنودی سرمایه‌گذاران به موجب حفظ ارزش سرمایه خود می‌شود.

(۳) جمع‌آوری مطالبات: بانک‌ها میبایست با ایجاد تهیمادات از قبیل بخشودگی جرائم جهت اخذ اقساط معوقه خود اقدام کنند.

(۴) از دیگر موارد میتوان به پیش‌فروش کالاهای سرمایه‌ای و توزیع عادلانه بودجه اشاره کرد. از آنجایی که اکنون اهمیت و میزان بالای فراگیری پدیده تورم در کشور بر همگان آشکار شده است؛ میبایست خاطر نشان کرد که شرط برون رفت از شرایط کنونی، توجه و التزام به موارد مذکور می‌باشد که نیازمند عزم جدی و یک وحدت ملی است.

تأثیر ۳ عنصر تغییر می‌کند.

(۱) عملیات بازار باز: در طی این عملیات بانک مرکزی می‌تواند بسته به شرایط و تصمیم اتخاذ شده، پایه‌ی پولی را افزایش یا کاهش دهند. در این عملیات بانک مرکزی با نرخ بهره‌ی مصوب به بانک‌ها اعتبار با سررسید بازپرداخت مشخص می‌دهد.

(۲) نرخ بهره: نرخ بهره همان سود پرداختی حاصل از انباشت سرمایه است که این نرخ بسته به شرایط تورم و رکود توسط بانک‌ها جابه‌جا می‌شود.

(۳) ضریب فزاینده: از آنجایی که بانک مرکزی در زمان چاپ پول به بانک‌ها مجوز می‌دهد تا یک ضریبی بیشتر (ضریب فزاینده) به افراد تسهیلات ارائه کنند؛ حجم این مبالغ در افزایش یا کاهش تورم تأثیرگذار است.

(ب) نقدینگی: در شرایط تورمی نقدینگی در جوامع افزایش می‌یابد و همین ایجاد انگیزه در افراد می‌کند تا پول خود را از بانک یا سرمایه‌گذاری‌های کم‌ریسک به بورس یا سرمایه‌گذاری‌های پرریسکی چون بازار رمز ارزها انتقال دهند تا نه تنها مانع از کاهش قدرت خرید پول خود شوند که سود نیز کسب کنند.

(ج) بودجه: سند بودجه با اهمیت‌ترین سندی است که سالانه تدوین می‌شود؛ اما این سند چیست؟ در بودجه مجموع خرج‌ها

کالای قاچاق لوکس را خرد کنید!

آرش پلگردی

عضو فعال انجمن مستقل در دانشکده

قاچاق

قاچاق عبارت است از ورود یک جنس یا کالا به کشور که برای ورود آن مجوز رسمی صادر نشده است. قاچاق از جمله معضلات هر کشوری است و در صورت رشد فزاینده‌ی آن، مشکلات اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و چه بسا امنیتی را پدید می‌آورد. در نتیجه مبارزه با آن برای هر دولتی باید از جزء اولویت‌ها قرار گیرد.

مبارزه‌ی قاطعانه با قاچاق

مهم‌ترین نکته‌ای که در جنگ اقتصادی باید به آن توجه کنیم؛ حمایت از تولید داخل است. حمایت از تولید داخل با دو راه عمده قابل پیگیری است؛ راه حل اول، حمایت کردن با دادن یارانه، تسهیل روند کسب‌وکار و ایجاد فضای رقابت سالم است. راه حل دوم، مبارزه قاطعانه با قاچاق کالا است.

در کشور ما، مبارزه با این معضل همیشه مورد تأکید مقام معظم رهبری بوده و ایشان همواره به این امر اهتمام داشته‌اند. حضرت آقا در سخنرانی ۱۰ بهمن ۱۴۰۰ بیان کردند: «جنس لوکس قاچاق را بیندازید زیر دستگاه خردکین و خردش کنید. مبارزه با قاچاق باید کاملاً قاطع و بی‌رحمانه باشد.» از جمله علت تأکید رهبر انقلاب، به قاطعانه و بی‌رحم بودن مبارزه با قاچاق، لطمه زدن به تولید کننده‌ی داخلی است.

نقش اشتغال در مبارزه با قاچاق

منظور مقام معظم رهبری از مبارزه‌ی قاطعانه با قاچاق تنها استفاده از قوه‌ی قهریه نیست؛ بلکه ایجاد اشتغال برای جوانان و تسهیل روند شروع کسب‌وکار نیز از موارد مبارزه با قاچاق است. محرومیت‌زدایی از مناطق مرزی و ایجاد فرصت‌های شغلی بیشتر برای جوانان، می‌تواند علاوه بر افزایش رفاه برای مردم این منطقه به رشد اقتصاد کشور کمک شایانی کند.

تسهیل روند تجارت خارجی

تسهیل تجارت حلال و قانونی با سایر کشورها از جمله موارد تأثیرگذار در مبارزه با قاچاق است. فرآیند تسهیل کردن تجارت شامل کنترل بازار ارز، کاهش بوروکراسی اداری و حمایت از تولیدکننده داخلی است که می‌تواند راه‌گشا برای بسیاری

از بن‌بست‌های اقتصادی باشد. به علاوه تجارت‌های حرام و غیرقانونی‌ای که متأسفانه در قسمت‌هایی از کشور صورت می‌گیرد را با تسهیل روند تجارت قانونی، می‌توان کنترل کرد.

دنبال کردن قاچاق؛ پیش از مرز تا داخل مغازه

مبارزه با قاچاق باید از لب‌مرز تا مغازه دنبال شود. هر ساله مبالغ گزافی در داخل کشور صرف خرید اجناس قاچاق می‌شود. در صورتی که این مبالغ صرف خرید محصولات تولید ملی شود، می‌تواند در بهبود وضع اقتصادی کشور تأثیر بسزایی بگذارد. در نتیجه نباید مبارزه با قاچاق را صرفاً به لب مرز تقلیل داد و باید تا جایی که ممکن است در هر مکان و زمانی با آن مبارزه کرد!

انهدام قاچاقچیان بزرگ

در مبارزه با قاچاق باید به این مسئله تأکید

داشت که مبارزه‌ی اصلی باید با قاچاقچیان بزرگ باشد. پر واضح است قاچاقچیان بزرگ، قاچاق را در کشور سازماندهی می‌کنند و ضربه اصلی به اقتصاد کشور را آنان می‌زنند. در حقیقت افرادی که از روی محرومیت، دست به قاچاق می‌زنند؛ قربانی این قاچاقچیان بزرگ‌اند. می‌توان نتیجه گرفت محرومیت‌زدایی و اشتغال‌زایی می‌تواند برگ برنده‌ای علیه قاچاقچیان بزرگ باشد.

وظایف مردم در برابر قاچاق

مردم نیز وظیفه دارند با نخریدن جنس قاچاق و خرید جنس تولید داخل در امر مبارزه با قاچاق مسئولین و دولت را یاری نمایند. مبارزه با قاچاق عملی نیست که تنها از عهده مسئولین برآید؛ بلکه مردم نیز وظیفه دارند. حال که کشور با جنگ اقتصادی روبه‌روست، مردم و دولت باید به طرق مختلف به اقتصاد کشور کمک کنند.

اقتصاد مقاومتی، راهنمای معتبر

در حال حاضر، اقتصاد و فرهنگ در صدر فهرست اولویتهای کشور است. در باب اقتصاد، علاوه بر مشکلات عمدهی مشهود، باید اذعان کنیم که در دههی پیشرفت و عدالت، نمرهی مطلوبی درباب عدالت به دست نیاوردهایم. این واقعیت ناخواسته باید همه را به تلاش فکری و عملی در باب معیشت طبقات ضعیف، به مثابهی اولویت، وادار سازد. توصیهی صاحب نظران به ما می گوید که راه درست برای این مقصود، اصلاح خطوط اصلی اقتصاد ملی یعنی: اشتغال، تولید، ارزش پول ملی، تورم، اسراف و امثال آن است. سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی در این زمینه، راهنمای معتبری است.

پیام به مناسبت آغاز به کار یازدهمین دوره ی مجلس شورای اسلامی

۱۳۹۹/۷/۳

